

Laimė Gabrielė

LUKOŠIŪNIENĖ

1934 - 2021

Knygos, straipsniai,
bei atsiminimai apie surengtas parodas

LAIMĖ GABRIELĖ LUKOŠIŪNIENĖ
(1934-2021)

Knygos, straipsniai bei atsiminimai apie surengtas parodas

Sudarytojas Marius Lukošius
Dizaineris Audrius Klimas

Dėkojame bibliografiją parengusiai Lietuvos nacionalinės
Martyno Mažvydo bibliotekos Paslaugų departamento
Informacinio aprūpinimo skyriaus vyriausiajai bibliografei
Olgai Zimarevai bei renkant informaciją talkinusiai Rasai
Sidaraitei – Paslaugų departamento Muzikos ir vizualiųjų
menų skyriaus vyriausiajai bibliografei.

Viršelyje - Petras Stauskas „Moters portretas“. 1963 m.
(Lukošiūnienė). Drobė, aliejus, 90,5 x 64,5.
Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus.

Laimė Gabrielė LUKOŠIŪNIENĖ

Knygos, straipsniai bei atsiminimai apie
surengtas parodas

Vilnius, 2021

Kaip viskas buvo

Laimės Gabrielės Lukošūnienės
atsiminimai

2009-11-26, Vilnius

5

Meno dalykų sklaida Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje yra unikalus reiškinys, daugelį metų stipriai veikiančias Lietuvos kultūrinį gyvenimą. Menas turi gausybę nuostatų ir nuojautų, padedančių visuomenės nariams gintis nuo masinės kultūros invazijos, nerimo, abejonių, agresijos. Meno kūriniai padeda visuomenės nariams formuoti svarbiausias sampratas, jos savimonę. Šiuolaikiniam žmogui yra svarbi ne tik mokslinė pozicija politikos, kultūros, moralės ar kitais nūdienos klausimais, bet ir emocinis šių dalykų kontekstas, o menas ir yra terpė, žadinanti emocijas, jas nukreipiant tam tikra kryptimi. Be emocijų žmogaus gyvenimas būtų nykus, lyg plynas laukas. Štai čia ir yra tiesioginis bibliotekos, kaip tarpininko tarp meno objekto ir žmogaus, uždavinys.

Šios mintys – ilgamečio darbo išdavos. Bet tada, 1964 metais, kada atėjau dirbti į Respublikinės (dabar Nacionalinė) bibliotekos Meno skyrių, tokių globalių tikslų lyg ir neturėjau, jie atsirado su ilgo ir sunkaus darbo patirtimi. Į biblioteką atėjau iš Kauno valstybinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Dailės skyriaus, kuriam vadovavo Valerija Čiurlionytė-Karužienė. Meno dalykai jai buvo gyvybiškai svarbūs, tą sampratą ji įdėjo ir į mano, tada dar labai jauną galvą. O bibliotekoje buvo tiek daug

tuščių sienų, tokie neaprėpiami ekspoziciniai plotai! Panorau tas erdves užpildyti tapybos paveikslais, grafikos lakštais, skulptūromis. Norėjau, kad meno kūriniais žavėtusi ne tik bibliotekos lankytojai, bet ir čia dirbantys žmonės. Po gan atkaklių įrodinėjimų, jog Meno skyrius be spaudos dokumentų tvarkymo ir informacinės funkcijos, turi ir savas, specifines darbo formas, tuos veiklos barus, kuriuos mums diktuoja pats gyvenimas ir meno reikšmė jame. Direkcija sutiko pabandyti.

6

Taigi, niekieno neliepiami, daugiau nei prieš keturiasdešimt metų, pradėjome aktyvų parodinį darbą, kuris tikiu, bus tęsiamas ir ateityje. Šių dienų meno galerijų darbuotojai tikriausiai pašiuropių ir nesuprastų tuometinio mūsų entuziazmo – turėjome tik sienas ir savo kūrinius norinčių eksponuoti dailininkų būrelį. Neturėjome nei parodoms pritaikytų stendų, nei pakabinimo įrangos, net tinkamų virvių, popieriaus, stiklo, paveikslus kabinančių darbininkų, transporto eksponatams vežioti. Turėjome tik tuščias sienas ir penkių metrų aukščio kopėčias, kurias iš vietos galėjo pajudinti nebent du stiprūs vyrai. Visi juokdamiesi sakydavo, jog tai pagrindinis Lukošūnienės darbo įrankis. Bet kažkaip sukomės ir kuo tolyn, vis smarkyn. Pačios tampėme eksponatus, priimdavome parodų krovinius iš užsienio (Lenkijos, Japonijos, Vokietijos ir kt.), tvarkėme muitinės dokumentus (o tuo metu tai buvo sunkiausių galvosūkių labirintas), nežinia kaip prasimanydavome lėšų atvykusių iš užsienio dailininkų pragyvenimui, jų ekskursijoms po gražiausias Lietuvos vietas. Dirbome entuziazmo ir įsitikinimo, kad taip reikia vedini.

Šiandien į tą savo veiklą žiūriu lyg ir iš šalies. Tada viskas buvo nauja, viskas pirmą kartą. Meno parodų rengimo praktika bibliotekose irgi buvo visai nauja ir ne visiems priimtina. Bet aš galvoju, kad visų mūsų gyvenime yra tokių vietų, pripildytų ypatingų dvasinių galių, kurios formuoja visą mūsų buvimą šioje žemėje. Jei sieksi proto brandos, išlaisvintos sąmonės, jei norėsi praplėsti kultūrinį akiratį, tų vietų nei apeisi, nei lankstu apvažiوسي: jos traukia ir įtraukia visam gyvenimui. Manau, kad daugeliui žmonių, kaip ir man pačiai, tokia vieta yra Nacionali-

nė biblioteka. Džiaugiuosi, kad tarp visų kitų sėkmingai vykdomų darbo barų, ji tapo meno žmonių mecenate, jų kūrybos propaguotoja. Ir dar labai svarbu – jos pavyzdžiu pasekė ir kitos mūsų šalies bibliotekos. Dabar, kai ryto radijas praneša naujausius dienos kultūros renginių anonsus, vis girdžiu skelbiant apie dailės kūrinių parodų atidarymus, susitikimus su menininkais. Ir vis dažniau šie renginiai vyksta įvairiose šalies bibliotekose: nuo Šilutės iki Dusetų, nuo Panevėžio iki Mažeikių – visoje Lietuvoje. Didžiuojuosi tuo. Tai mūsų pasėti meno grūdai, subrandinę tiesiog nuostabų derlių – meno kūriniai sėkmingai prigijo tradicinėje bibliotekos erdvėje. Bet to pasiekti nebuvo lengva. Kai tik pradėjome rengti dailės kūrinių parodas, į jų atidarymus kviestis menininkus, muzikus, filosofus, daug kartų iš kai kurių kolegų teko girdėti, jog biblioteka ne muziejus ir ne parodų rūmai, jog dabartinėje parodų Galerijos patalpoje reiktų sustatyti katalogų spintas (ir vienu metu taip buvo padaryta), jog bibliotekininko paskirtis dirbti su spaudos dokumentais, o paveikslais ir kitais meno objektais turi rūpintis atitinkamos institucijos. Ir pykau, ir gražiuoju prašiau, ir įrodinėjau, jog didžiosiose pasaulio bibliotekose parodinio darbo praktika jau seniai egzistuoja. Ne visada pavykdavo įtikinti, bet mes nenusileidome ir tyliai, bet atkakliai dirbome toliau. Vieną parodą keitėme kita (ekspozicijos trukmė apie tris savaites), apie jas rašėme spaudoje, kalbėjome per radiją, dalyvavome televizijos laidose, rengėme iškilmingus parodų atidarymus. Galų gale aršieji priešininkai priprato, ir, jei nors vieną dieną Galerijoje nekabėdavo paveikslai, susilaukdavome nekantrių klausimų, kodėl nėra naujos parodos. Tai buvo pripažinimas, kurio taip labai laukėme. Dažnai rytais, kai biblioteka tik pradėdavo darbo dieną, žvelgdavau į Galerijos plotus iš viršutinio balkono aukštumų. Lankytojų dar nebūdavo, dar tik žiebdavosi šviesos, trinksėdavo kabinetų durys. Paveikslai atrodė ramūs, o jų eilė tvirta – meno kūriniai jaukiai gyveno bibliotekos erdvėje. Nuo jų sklaidžiamos šviesos ta erdvė tapdavo dar prasmingesnė.

Pirmąją dailės kūrinių parodą surengėme kartu su Rankraščių skyriaus darbuotoja Valerija Vilnonyte. Tame skyriuje saugoma

didžiulė žymaus menininko Mstislavo Dobužinskio (1875-1957) dokumentų, rankraščių ir dailės kūrinių kolekcija. Atrinkome paveikslus ir 1965 metų rugpjūty atidarėme parodą. Buvo parengtas ir parodos katalogas.

8

Tų pačių 1965 metų rudenį Meno skyriaus iniciatyva kartu su Litanistikos ir Skaitytojų aptarnavimo skyriais surengėme meno kūrinių ir spaudinių parodą 1863 metų sukilimui paminėti. Paroda užėmė visus bibliotekos ekspozicinius plotus. Joje savo darbus rodė žymiausi to meto Lietuvos dailininkai. Surengti šią parodą nebuvo paprasta: niekas to meto sovietinės valdžios valdomoje Lietuvoje neskatinio organizuoti tokių renginių, atvirksčiai – valdančiosios institucijos buvo linkusios visai šios datos neminėti, nes ji ženklino tautos laisvės troškimą, norą išsivaduoti iš Rusijos imperijos gniaužtų. Tačiau mes buvome nepaklusnūs, mus palaikė bibliotekos žmonės, Vilniaus inteligentija. Buvo didelis meninės visuomenės susiklausymas, tylus protestas prieš cenzūrą. Paroda buvo ruošama tyliai, beveik pogrindžio sąlygomis – vakarais, po darbo valandų (biblioteka tuomet dirbo iki 22 val.), net naktimis. Žymūs dailininkai Vytautas Valius, Aloyzas Stasiulevičius, prisimindami tas ruošos naktis, sakė, jog buvo labai gera, kad dirbant su bendraminčiais, širdyse žiebėsi laisvės kibirkštis. Paroda susilaukė entuziastingo visuomenės pritarimo ir įsakmaus valdžios nurodymo, kuo greičiau ją uždaryti. Bet garsas jau buvo pasklidęs, o bibliotekoje išleistas parodos katalogas fiksavo įvykusį faktą. Pamenu, sėdėjome su tuometiniu bibliotekos dailininku Kastyčiu Matulioniu (žymiu disidentu, dabar – jėzuitų ordino vienuoliu) ir žiūrėjome, kaip partinės organizacijos sekretorės prižiūrimi darbininkai nukabina eksponatus. Man buvo labai liūdna, o Kastytis ramino: „Nurimk, juk vis tiek nepaklusom, vis tiek padarėm...“

Ši paroda labai svarbi tuo, jog ji nubrėžė, suformavo tolimesnes mūsų darbo gaires – būti nepaklusniems režimui. Ateityje dar ne sykį teko girdėti nurodymų nerengti to ar kito valdžiai neįtikusio dailininko parodos, ar skubiai nukabinti kai kuriuos, valdininkų nuomone, sovietinės meno sampratos neatitinkan-

čius kūrinis. Būdavo, kad nukabindavome, bet būdavo, kad ir nepakludavome. Kartais turėdavome didelių nemalonumų, bet jie niekad os mūsų neatbaidė.

Pabrėžčiau, jog biblioteka visada stengėsi būti laisva erdve, kurioje savo kūrinis galėtų eksponuoti ne tik oficialiai pripažinti menininkai, bet ir tie, kuriems valdžia nepritarė, draudė jų kūrinius rodyti didžiosiose parodose. Galbūt dėl tos priežasties čia buvo surengtos kaip tik jų, šiandien žymiausių Lietuvos menininkų, sulaukusių tarptautinio pripažinimo, pirmosios parodos. Kai kurios šių parodų labai įsimintinos.

9 Žinomo rašytojo ir laisvo menininko Romualdo Lankausko tapybos darbų parodos taip ir nelemta buvo surengti – saugumui pasipriešinus, atitinkamos institucijos griežtai uždraudė tai daryti. Romualdas Lankauskas pats save vadino nei rašytoju, nei tapytoju, nes jo kūrinių nespausdino, o kadangi ir ne dailininkas, tai tapybos darbų neeksponavo... Bibliotekoje jo paroda jau buvo ir suplanuota, ir patvirtinta, ir vizuota, bet Kultūros ministerija nedavė leidimo, nes jis – ne profesionalas ir ne liaudies menininkas, todėl ir ne Liaudies kultūros centro žmogus; taigi, leidimas nebuvo gautas. Bet per užsienio radijo stotis buvo pranešta, kad sovietinė cenzūra Lankauskui už nesocialistinio realizmo kūrybą neleido surengti parodos; buvau apklausta tuometinio bibliotekos „sargo“ iš KGB.

Panašiai atsitiko ir su dabar žymaus dailininko Vaidoto Žuko paroda „Senųjų menų paslaptys“ (1982 m.). Vaido Žuko darbus kažkada pamačiau jo tėvų – bibliografo profesoriaus Vlodo Žuko namuose. Pasiūliau surengti parodą. Neužilgo jis įsidarbino mūsų bibliotekoje, tapo aktyviu Meno skaityklos lankytoju, kur skaitė Folknerį... Vaidas dėl savo pažiūrų ir laisvės sampratos valdžiai buvo visiškai nepriimtinas. O jo surengta piktogramų paroda „baigėsi“ labai greitai – darbus buvo liepta nukabinti...

Grėsmingoje Kultūros ministerijos ir Dailininkų sąjungos jungtinėje komisijoje buvo Konstantinas Bogdanas ir Alfredas Šir-

mulis. Pasvirusių figūrų metas... 1984 m. Vincui Kisarauskui sukako 50 metų, jis buvo žinomas knygos meno tyrėjas, ekslibrisų kūrėjas ir tyrinėtojas, dar rašytojas, o iš tikrųjų buvo tapytojas ir visada laikėsi opozicijoje. Dar pamenu į Čiurlionio muziejų mums atnešę šūsnį savo darbų – eskizų, ekslibrisų – visus darbuotojus apdovanojo ir paliko visą aplanką (segtuvą). Tai buvo jam vienintelė galimybė platinti savo darbus „per rankas“ – per inteligentią... Jis buvo neparankus nei Dailininkų sąjungai, nei Kultūros ministerijai. Kai pastarosios komisija skirstė vietas dailininkų parodoms, tai Kisarauskui neliko vietos, tiksliau, liko tik mūsų biblioteka. Atėjęs pasidžiaugė, kad jam paskyrė vietą bibliotekoje, nes čia žmonės, kurie supranta, lankosi daug tokių, kurie pamato; nors kiti dailininkai buvo įsitikinę, kad jį pažemino... Buvo surengta ir kita paroda – apie jį – autentiškų eksponatų, kuriuos skolino žmona Saulė.

10

Vienu metu Dailininkų sąjungos kuluaruose pradėjo rodytis talentingų jaunų tapytojų Šarūno Saukos ir Algio Skačkausko paveikslai. Jie žadino susidomėjimą savo kitoniškumu, puikia tapyba ir jaunystės drąsa. Nutarėme ir mes surengti jų parodą. Susivežėme darbus, iškabinome. Pradėjo eiti būriai žmonių. Labai džiaugėmės. Deja, ilgai džiaugtis neteko. Po dienos atlėkė Dailininkų sąjungos pirmininkas ir Kultūros ministerijos dailės skyriaus viršininkas. Šaukdami, kad šie kūriniai neturi nieko bendro su tarybinio menu, jog tai pavojingi nukrypimai į nežinia kokias buržuazines džiungles, funkcionieriai/valdininkai pareikalavo paveikslus nukabinti. Paklusti privalėjome. Darbus nukabinome, bet niekur neišnešėme; sustatėme ant grindų prie tuščių Galerijos sienų. Dar kelias dienas jie ten stovėjo, o žmonės į biblioteką plūdo kaip į bažnyčią per atlaidus. Bet greit susizgribo saugumietis – „angelas sargas“, priskirtas bibliotekai prižiūrėti. Teko paveikslus išvežti, o ir smarkiai aiškintis.

Kartais tos „institucijos“ ir visai persistengdavo. Kartu su žinomu muzikantu Vladimiru Tarasovu nutarėme eksponuoti jau tuo metu labai garsaus Maskvos dailininko disidento Iljos Kabakovo darbus. Gavus Maskvos dailininkų sąjungos leidimą

atrodė, jog viskas bus gerai: surengsim tą parodą, o, jeigu mus puls, apsiginsime tuo Maskvos popieriumi. Bet kažkas apie mūsų sumanymą pranešė atitinkamoms institucijoms ir jos skubiai uždraudė parodos rengimą. Šiandien Ilja Kabakovas – žymiausių pasaulio dailininkų dešimtuke.

11

Matyt per eilę metų labai įsipykome saugumo ideologams ir jie nutarė mus pamokyti. Buvo 1983 metų vasario 16-osios rytas. Atėjusi į darbą užsukau į Galeriją, kur buvo išeksponuota pirmoji personalinė tapytojos Dalios Kasčiūnaitės paroda. Abstrakčios drobės. Tiems laikams tokia paroda buvo gan drąsus žingsnis ir kai kurie partiečiai buvo mus išpėję, jog propaguojame ne tą meną. Apėjau beveik visą ekspoziciją ir prie paskutiniųjų darbų praradau žadą – ant dviejų paveikslų juodais aliejiniais dažais buvo užteptos didžiulės svastikos. Dažai buvo nuvarvėję per drobę, visai švieži, dar neišdžiuvę. Bėgau kaip paklaikusi iki parduotuvės, grįžau su dviem buteliais saulėgrąžų aliejaus, Meno skyriaus merginos jau laukė su skudurais. Valėme dejuodamos, galvodamos, kas bus, jei neišsivalys – dailininkė Dalia Kasčiūnaitė bus apkaltinta fašizmo simbolių propagavimu, o mes ... na, tuo metu tai būtų didelis nusikaltimas ne tik mūsų, bet ir bibliotekos vadovybės. Tais laikais biblioteka skaitytojams būdavo atidaroma valanda vėliau, negu susirinkdavo darbuotojai. Kai 10 val. buvo atvertos centrinės durys, paveikslai jau buvo švarūs, o aš iš už kolonos stebėjau ir laukiau. Vieni pirmųjų įėjo aukštas ir kitas, toks labai negražus. Ramiu žingsniu patraukė tiesiai prie tų išteptųjų paveikslų. Gera buvo matyti jų ištįsusius veidus.

Kaip ir kiekviena save gerbianti galerija, turėjome ir savų autorių: sekėme jų kūrybos raidą, draugavome, nuolat rengdavome jų darbų ekspozicijas. Toks buvo dailininkas ir rašytojas Leonardas Gutauskas; tapytoja Dalia Kasčiūnaitė, kuri 1998 m. rodė ne tik tapybą, bet eksponavo ir savo eilėraščius; Živilė Jasutytė, surengusi keturias parodas ir kūrinį „Pasimatymas bibliotekoje“ skyrusi bibliotekos žmonėms; tapytojai Ričardas Bartkevičius, Gintaras Znamerovskis, Aleksandras Vozbinas, skulptorė Dalia Matulaitė ir kiti.

III a. fojė parodose supažindindavome su dailininkais, jau turinčiais vardą, o jaunimas, tik ką baigęs institutą ar tebestudijuojantis, lyg ir neturėjo kur pritapti: personalinių parodų rengti dar nesiryždavo, o patikrinti savo gabumus būsimajam dailininkui buvo būtina. Meno skaitykloje daugelis jų buvo kasdieniais svečiais, todėl čia 1984 m. pradėjome rengti mini parodas. Keturi penki darbai ir stendas su dailininko nuotrauka, vienas kitas žodis apie jį ir daugybė... smeigtukų, kad žiūrovai prisegtų lapelį su atsiliepimais-pastabomis. Pirmąsias mini parodas surengė skulptorius Arvydas Ališanka (piešinių), tapytojai Ričardas Bartkevičius, Arūnas Rutkus, Gintaras Znamerovskis, dar studentas Andrius Girdzijauskas, skaitytojas meno tyrėjas Vytautas Paliukaitis, kostiumų kūrėja Vilija Daugirdaitė. Mini parodų skaitykloje tradicija įsitvirtino ilgam.

Įsimintina buvo mūsų surengta pirmoji žymaus alpinisto, Lietuvos trispalvę įkėlusio į aukščiausias pasaulio viršukalnes, Vlado Vitkausko dokumentinių, bet kartu ir meninių fotografijų paroda „Nuo Gedimino kalno iki Everesto“ (1997). Vėliau tą parodą eksponavo daugelis Lietuvos bibliotekų, buvo išleistas gražus albumas. Ir kiti Lietuvos keliautojai pabuvojo pas mus: didžiulio pasisekimo sulaukė dailininkės ir rašytojos Jurgos Ivanauskaitės Mandalų (1997) ir kelionių po Tibetą fotografijų, Pauliaus Normanto (1996), Vytauto Narvilo, Romualdo Augūno (1997) darbų parodos.

Meno skyriaus parengtos parodos keliavo ne tik po mūsų kraštą, bet ir į užsienį. Lietuvių dailininkų knygų iliustracijų parodą vežėme į Berlyną (1986) ir Joensu (Suomija, 1990), Antano Sutkaus meninės fotografijos paroda „Basų kojų nostalgija“ pabuvojo Londone, Edinburge, Strasbūre (Europos Tarybos būstinėje), Paryžiuje (Unesco), Vienoje, Minske, Torūnės (Lenkija) universiteto bibliotekoje buvo eksponuojami ekslibrisai, skirti Martyno Mažvydo Katekizmo 450-sioms metinėms (1997). Bendradarbiaujant su Europos Taryba, Užsienio reikalų ministerija, užsienio šalių ambasadomis Lietuvoje, buvo surengtos meno parodos iš Lenkijos, Čekijos, Vokietijos, Ispanijos, Suo-

mijos, Estijos, Izraelio, Danijos, Japonijos, Indijos. Įsimintini išliko Europos tarybos inicijuoti „Vienuolynų kelio“ renginiai (1998), kur eksponavome iš užmaršties gyvenimui prikeltą prancūzų XIX a. litografijų rinkinį „Šventieji vienuoliai“.

Periodiškai buvo rengiamos tarptautinės ekslibrisų bienalės, dalyvavome respublikinėse ilgalaikėse kultūros programose. Labai svarbiu darbo baru laikau mūsų bibliotekos darbuotojų meninės kūrybos rodyką. Eksponavome ilgamečio bibliotekos fotografo Česlovo Montvilos meninės fotografijos darbus, dokumentinių parodų rengėjos Saros Finkelšteinaitės tapybą, Komplektavimo skyriaus vedėjo Vytauto Gocento tapybos darbus ir eilėraščius, Meno skyriaus darbuotojų – Dianos Usačiovaitės tapybą ir monotipijas, Jūratės Vanagaitės batiką ir piešinius, Eglės Valiūtės akvareles, iliustracijas ir vitražus.

13

Neįmanoma aprašyti visų parodų, jos skirtingos ir įvairialypės, bet visų jų organizavimui bei parengimui prireikia didžiulio darbo ir laiko sąnaudų. Atsipirka, kai pavyksta parodyti ką nors labai gražaus, kad ir margaspalvius japoniškus aitvarus, sklandžiusius visoje bibliotekos erdvėje, ar ryškiaakes indišką lėles, tokias nepanašias į mūsų. Ir dar daug visokių renginių – visų nesuminėsi...

Esu suskaičiavusi, kad surengėme apie 270 meno darbų parodų. Didelis skaičius, net pati stebiuosi. Taigi, keli žodžiai apie tuos žmones, kurie kūrė ekspozicijas, apipavidalindavo jas, kabino darbus. Pradėjau viską viena. Organizavau, vežiau, nešiojau, apie parodas kalbėjau radijo ir televizijos laidose, rašiau straipsnius, vedžiau televizijos laidas, netgi nešiojau ir kabinau darbus. Tai būdavo gan sudėtinga, nes niekas neatleisdavo/neišlaisvindavo nuo pilno kitų darbų skyriuje krūvio. Parodas apipavidalinti padėdavo bibliotekos dailininkai Kastytis Matulionis, Giedrė Jovaišienė, Jokūbas Zovė ir kt. 1983 m. į Meno skyrių atėjo dirbti jauna ir energinga tik ką Vilniaus universitetą baigusi Sandra Dodonovaitė (Kuliešienė). Tada atsikvėpiau. Sandra buvo tas žmogus, kuris suprato šio darbo svarbą, entuziastingai

į jį įsiliejo ir dirbo nesikaičiuodama nei laiko, nei darbo sąnaudų. Labai ja pasitikėjau, ramiai palikdavau užbaigti įgyvendinti su-
manymus. Ji ir toliau tęsia pradėtą darbą – Sandros iniciatyva ir
rengiamas šis albumas, fiksuojantis ir dokumentuojantis mūsų
pastangas. Metams bėgant atsirado ir daugiau pagalbininkų. Į
mūsų kolektyvą įsijungė dailininkė Eglė Valiūtė, dailininkas ir
menotyrininkas Kęstutis Šapoka. Jų skonis, meno samprata, ge-
ranoriškumas ir atsidavimas – tai ilgo ir turiningo bendravimo
sėkmė. Negaliu nepaminėti ir Meno skyriaus darbuotojų Rūtos
Chlomauskaitės ir Rasos Sidaraitės pagalbos. Dirbome visi ir
mums buvo gera.

Gal ir ne visos mūsų parodos buvo vienodai gražios ar drąšios,
bet jų suma – svarus kryptingo darbo derlius.

Dailininkų ir menotyrininkų prisiminimai

14

Milda Mildažytė Kulikauskienė – dailininkė: ... Mano
darbovietėje – M. K. Čiurlionio dailės muziejuje - vaizduo-
jamosios dailės skyriuje, vadovaujama Valerijos Čiurlio-
nytės-Karužienės, dirbo ir Laimė Lukošūnienė – aktyviausia
vadovės padėjėja, graži, bet draugiška ir dalykiška.

Iškeliant iš Kauno į Vilnių Valstybinės respublikinės biblio-
tekos fondus 1963 m., turėjo palikti Kauną ir Lukošūnų šeima,
nes Algimantas Lukošūnas, Laimės vyras, būdamas direkto-
riaus pavaduotoju, gerai žinojo keliamos bibliotekos struktū-
rą, išmanė bibliotekos reikalus apskritai. Vilniuje buvodavau
dažniausiai Dailininkų sąjungos iniciatyva ir reikalais. Su Laimė
tada pasimatydavome M. K. Čiurlionio draugijos posėdžiuose,
renginiuose.

Neprisimenu, ar Laimė greitai tapo meno skyriaus vadove,
tik be galo apsidžiaugiau, kada ji pakvietė naujosios bibliotekos
patalpose surengti mano darbų parodą. Kaip buvusi muziejaus
darbuotoja, ji norėjo praturtinti bibliotekos gyvenimą, supažin-
dinti skaitytojus su dailės paslaptimis, suteikti dailininkams dar
vieną ekspozicinį plotą sostinėje.

Alfonsas Andriuškevičius – dailėtyrininkas: Dar ypatingesnė man buvo Meno skaitykla: joje aš savarankiškai iš knygų studijavau pasaulio dailę. Aišku, kad ne tiek skaičiau tekstus, kiek spoksojau į reprodukcijas. O jomis mane nesavanaudiškai aprūpindavo tiek griežta, bet teisinga Laimė Lukošūnienė (skaityklos vedėja), tiek santūrioji Margarita Perminienė, tiek (atsiradusi vėliau) bičiuliškoji Sandra Dodonovaitė... Modernizmo klasikos, kiek pamenu, buvo ne itin daug, bet vis dėlto... Sunku dabar pasakyti, ką varčiau būtent čia, nes naudojausi ir kitais albumų šaltiniais. Bet, manyčiau, kaip tik Meno skaitykloje pirmą kartą išvydau gerai reprodukuotus Moore'o, Marini, Giacometti, Chagallo, Klee ir kitų autorių darbus. Liūdnesni reikalai buvo su postmodernistinėmis kryptimis: popartu, minimalizmu, conceptualizmu. O gal aš tiesiog nemokėjau jų ieškoti? Užtat puikios kokybės senojo meno albumų tikrai netrūko. Pamenu, ypač geros reprodukcijos man atrodė Fabbri ir Skira leidyklų išleistose knygosė. Bet ir aš nebuvau užkietėjęs savanaudis. Kadangi tuo metu dėčiau dailės istoriją Vilniaus vaikų (dabar – Justino Vienožinskio) dailės mokyklos vakariniame skyriuje ir, nesant skaidrių, buvau priverstas kūrinius rodyti atsivertęs knyga, man rūpėjo pasigaminti skaidres. Bet kaip išsinešti iš bibliotekos puikiuosius Fabbri ir Skiros albumus? Paprašiau skaityklos darbuotojų leisti kartkarčiais pasiimti juos namo, apie jokiais skaidres, aišku, neužsimindamas. Ir leidimą gavau! Tuomet pasikviečiau į talką savo bičiulį fotografą Vytautą Balčytį, ir po kokių metų man jau nebereikėjo paskaitos apie italų renesansą metu stovėti prieš klasę ir baksnoti pirštu į prastą sovietinę Rafaelio reprodukciją prastoje ano laikotarpio knygoje. Vėliau, pakvietas dirbti Vilniaus dailės akademijoje, tuo pačiu (tik, žinoma, praplėstu) skaidrių komplektu naudojausi ir čia. Respublikinės bibliotekos Meno skaitykla netiesiogiai dalyvavo manosiose dailės istorijos paskaitose ir vizualiniu pavidalu...

Aloyzas Stasiulevičius – tapytojas: ...Ilgą laiką bibliotekoje dirbusi Laimė Lukošūnienė sukūrė bibliotekoje menininkų traukos lauką. Jos asmenybės žavesys, meninė erudicija telkė menininkus bibliotekoje. Čia jautei paslaugią, kūrybingą, jaukią

atmosferą. Apskritai šioje bibliotekoje dirbo labai išsilavinę, malonūs žmonės. Besilankantys dailininkai čia rasdavo meno naujienų, parodų atidarymai tapdavo tikromis meno šventėmis, kultūros visuomenė labai jas mėgo. Įsimintinos knygų parodos, retų leidinių, rankraščių, pasaulio ir Lietuvos klasikų pristatymai su retomis nuotraukomis...

16

Bronius Grušas – menininkas: ... Nacionalinės bibliotekos Meno ir Muzikos skaityklos buvo dažnai lankomos, nes informacijos, ir taip pat ir naujų žurnalų dailės klausimais, kitur kaip ir nebuvo (gal dar tik Dailės instituto biblioteka padėdavo rasti atsakymus rūpimais klausimais). Meno skaityklos vedėja Laimė Lukošūnienė – klaipėdietė, ir mes su ja pažįstami nuo mokyklos laikų. Surengti mano stikloplastiko darbų parodą bibliotekos Galerijoje buvo ponios Laimės idėja. Nepriimti žaviosios vedėjos pasiūlymo būtų buvę daugiau negu nemandagu. Sutarėm. Parengiau ir išleidome katalogą, sudariau parodos kolekciją, parodą atidarėme ir ponios Laimės idėja tapo realizuota. Bibliotekos Galerijos puiki erdvė dailės ekspozicijoms ir stikloplastikas tiko šiai erdvei. Mano supratimu, paroda pavyko. Atidarymo metu buvo teigiamai vertinami mano eksperimentai su nauja medžiaga, polimerine derva, kurią pats pakrikštijau stikloplastiko vardu ir, atrodo, kad šis terminas prigijo. Tiesa, per atidarymus visada sakomi gražūs žodžiai, o kaip iš tikrųjų ekspozicija buvo įvertinta, aš jau nesužinosiu. Buvo kaip buvo.

Mikalojus Vilutis – dailininkas: ... Parodą bibliotekoje surengti pasiūlė Laimė Lukošūnienė. Graži moteris. Šviesus žmogus. Mūsų langas į Europą. Ji buvo Meno skyriaus vadovė. Ten turbūt tik ten dailininkai galėdavo pamatyti tuometinės valdžios nemylimų užsienio dailininkų kūrinių reprodukcijas. Prisimenu Laimę L., kartais sutinku gatvėje. Pasisveikinam. Ir tiek. Enciklopedijoje nieko neradau apie Laimę Lukošūnienę. Pagalvoju: yra tylių žmonių, kurie gyvena ne sau, bet tam, kad kitų nuopelnus parodytų. Jie kaip žemė, kurioje kultūra auga. Tokių žmonių veikla nepastebima, kaip oras.

Viktoras Liutkus – menotyrininkas: ... Aha, prisimenu, kad kartais mane simpatiškoji Laimė L. įleisdavo pavaikščioti tarp knygų lentynų užnugaryje skaityklos budinčiąjai. Man tai buvo kaip dovana, nes galėdavau išsitraukti sudominusią knygą, ją vartyti, užsirašinėti. Apskritai vaikščiojimas tarp knygų lentynų man visada sukelia godulį – noriu visko, ir iškart, ir po daug, ir tai, kas knygoje geriausia! Gal esu neišsiritęs bibliotekininkas?

Vladimiras Tarasovas – perkusininkas: ...Jeigu paklaustumėte, kodėl oazė, ir kodėl bibliotekoje, atsakyčiau, kad būtent čia, ir būtent oazė tokių žmonių kaip Laimė Lukošūnienė ir jos bendradarbių dėka. Toje, taip gerai Džordžo Orvelo (George'o Orwello) aprašytoje šalyje, daugelis bibliotekų ir muziejų savo veikla vykdė socialistinės santvarkos ir sovietinio gyvenimo propagandą. Ir kaip mums sekėsi, jeigu kai kuriose sovietinėse organizacijose dirbo reto intelekto meno žinovai, tokie kaip Laimė Lukošūnienė. Nacionalinės bibliotekos (tada ji vadinosi Respublikine) Meno skyriuje visada galima buvo gauti pavartyti ir paskaityti žurnalų ir knygų apie šiuolaikinį Vakarų pasaulio meną, kas kitose buvo išduodama tik su specialiais leidimais. Laimė Lukošūnienė ir jos kolegės bibliotekoje rengdavo personalines parodas dailininkų, kurių darbus oficialiuose parodose pamatydavome gana retai...

Nona Elena Zavadskienė – dailininkė: ... Į Nacionalinę Martyno Mažvydo biblioteką buvo smagu ateiti ne tik pavartyti albumų Meno skyriuje, bet ir pasižiūrėti parodų. Pamenu, kokį neišdildomą įspūdį man padarė D. Kasčiūnaitės 1983-ųjų metų personalinė paroda, kurioje buvo rodomi tamsios faktūrinės tapybos laikotarpio darbai. Tuomet ekspozicinė erdvė atrodė ypač dėkinga rodyti tapybą. Bibliotekoje esu atidariusi tris personalines parodas - 1984, 1988 ir 2008 metais.

Šviesios atminties Viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos direktorė Liuda Pagirienė supažindino mane su žavinga Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Meno skyriaus vedėja Laimė Lukošūniene. 1983 m. vasarą svečiuodamasi mano

dirbtuvėje, žiūrėdama darbus, ji pasiūlė organizuoti personalinę parodą. Pasiūlymą priėmiau, planuojama parodos data buvo kitų metų vasario 8 diena.

Ruošdamasi parodai turėjau konkrečią viziją, tačiau negalėjau iš anksto numatyti, kad vasario mėnesį būsiu aštuntą mėnesį nėščia. Parodos neatsisakiau, ir šis laikotarpis man tapo labai įsimintinas, kadangi daug dirbau, skrajojau kaip ant sparnų, nei fizine, nei dvasine prasme nejaučiau diskomforto. Paroda buvo atidaryta laiku. Straipsnį žurnalui „Dailė“ apie ją parašė menotyrininkė Gražina Kliaugienė, labai daug gerų palaikančių žodžių girdėjau iš kolegų, ypač įsiminiau amžiną atilsį tapytojo Vinco Kisarausko žodžius. Man tai buvo labai svarbu, kadangi rodžiau naujus minimalistinius tapybos ciklus, kuriuose buvo daug juodos spalvos. Pamenu, kaip supyko ant manęs dailės kritikas Alfonsas Andriuškevičius, kurio prašiau išsakyti nuomonę apie paveikslus, kaip dabar matau jo susinervinusių veido išraišką, pamačius mane su dideliu pilvu ir žodžius: „aš tik norėjau jai pasakyti, kad ji ir toliau drąsiai gilintusi į savo galimybes, o ji nusprendė gimdyti dar vieną vaiką“. Aš buvau patenkinta pasiekusi užsibrėžtą tikslą, parodoje kabėjo 43 darbai, tačiau pati parodos nenusikabinau, nes į pasaulį anksčiau laiko atkeliavo sūnus-pagrandukas.

Ričardas Filistovičius – tapytojas: ... 1984 metais jau buvau pasirošęs parodai Respublikinėje (dabar Nacionalinė Martyno Mažvydo) bibliotekoje. Tais laikais dar nebuvo privačių galerijų. Parodą surengti man pasiūlė bibliotekos darbuotoja Laimė – atsakinga už kultūrinę sklaidą ir parodų organizavimą. Asmeniškai p. Laimės anksčiau nepažinojau. Gal ji pati žinojo mane iš mano darbų, gal kur matė... Mokėti už salę nereikėjo. Buvau labai laimingas, gavęs Dailininkų sąjungos sutikimą surengti parodą. Iš tos parodos Kultūros ministerija tada man gerai užpirkto darbų LDM fondui. Kaip parašė dailėtyrininkė Nijolė Nevčesauskienė, tie darbai „ženklina kūrybos raidą nuo tikroviškumo link siurrealizmo; juose subtiliai persipina realybė ir menininko fantazija, o praeities vaiduoklių kupinas miestas su trupančiomis tikrovės atplaišomis, amžinybės ir laikinumo

metaforomis ilgainiui tapo išskirtinis šio tapytojo braižas“. Gerai, kad dar išsaugojau tada parodytų paveikslų atvaizdų. Kodėl parodą dariau bibliotekoje? Irgi labai reikšmingas faktorius, apie kurį aš pagalvoju: BIBLIOTEKOJE – labai iškilminga aplinka ir nuolatos lankosi inteligentija – meno ir mokslo žmonės.

Respublikinėje bibliotekoje kaip skaitytojas lankydavausi kartu su kolega tapytoju Henriku Natalevičiumi. Tais laikais gerų knygų apie impresionistus net svajonėse nusipirkti negalėjom, o pamatyti galėjom, ir būtent čia.

Kazys Šimas - fotografas: ... Ruoštis ir pakabinti Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje fotografijų parodas buvo lengva ir malonu. Ir tai neatsitiktinai, nes visuomet maloniai ir paslaugiai padėdavo L. Lukošūnienės vadovaujamo skyriaus darbuotojos. Pasitvirtino gyvenimiška tiesa: pas gerus vadovus, geri ir darbuotojai.

19

Ir dabar man malonu gauti iš Nacionalinės bibliotekos kvietimus į parodų atidarymus ir juose dalyvauti, kur visada viskas puikiai organizuota, miela ir jauku.

Helmutas Šabasevičius – menotyrininkas: ... Su Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Meno skyriumi sieju savo profesinės tapatybės formavimosi metus.

1982-aisiais, įstoję į tuometinį Lietuvos valstybinį dailės institutą (dab. Dailės akademija) studijuoti meno istorijos, čia ieškojome erdvės mokytis, ruoštis seminarams, rašyti referatus ar kursinius darbus, nes tuo metu tai buvo pati patogiausia, šilčiausia ir ilgiausia – net iki 22 valandos (jeigu teisingai prisime nu) – dirbusi biblioteka. Pirmiausia teko priprasti prie kiaurai veriančio skaityklos vedėjos Laimės Lukošūnienės žvilgsnio, kuris, pelnius pasitikėjimą, netruko virsti kolegišku ir palai kančiu. Meno skaitykloje praleisdavome daug laiko – tuo metu čia buvo saugomas pats turtingiausias meno leidinių rinkinys Lietuvoje. O sesijų metu egzaminams čia ruošdavomės nuo ryto iki vakaro.

Aleksandras Vozbinas – tapytojas: Meno skaitykla mano studijų metais buvo labai populiari. Čia galėjai susipažinti su meno žurnalais, albumais, kurių kitur niekur nebūtum gavęs. Taigi tas uždraustas vaisius labai traukė, juo labiau žinant, kaip sovietmečiu buvo dozuojama informacija, saugomas jauno žmogaus ideologinis tyrumas...

Buvau statistinis skaitytojas, tapdavau labai laimingas nugriebęs kokį albumą, kurį kartais žiūrėdavome keliese. Tokiu nuotoliniu būdu buvo susipažinta su daugeliu pasaulio muziejų, daugiau ar mažiau žinomais kapitalistinio pasaulio menininkais, moderniu ir jau pradedančiu postmodernėti menu...

Čia pirmą kartą nuodugniai susipažinau su Chaimo Soutine'o kūryba. Labiausiai mane tuomet pribloškė, kad visur buvo pažymima, jog menininkas yra kilęs iš Lietuvos. Galvojau, kaip čia dabar yra, kad toks įžymybė lietuvis, o čia niekas nežino (tiksliau-beveik niekas nežino).

Taip pat prisimenu, kad skaitykloje kabojo keli paveikslai, kurie labai traukė akį, lyg kokia terra incognita. Dabar man atrodo, kad tai galėjo būti Dalios Kasčiūnaitės darbai.

O skaityklos vedėja Laimė Lukošūnienė atrodė labai griežta. Mes jos bijojome. Skaitykloje būdavo tylu, o kalbama tik pašnibždomis, kaip bažnyčioje.

Aš dabar jau neprisimenu visų detalių apie savo pirmąją personalinę parodą bibliotekoje. Iš tikrųjų, ši paroda ir buvo pirma „rimta“ mano personalinė paroda. Paroda turėjo būti bendra su Gintare Uoginaite... Paskutinę minutę man pasakė, kad trūksta darbų. Prieš mane besiekspanuojantis dailininkas nusiiminėjo darbus ir atrodė labai reikšmingas. Į pasisveikinimą „laba diena“ nieko neatsakė, net nepažvelgė. Taigi turėjau susivokti esąs dar gerokai menkas ir nebrandus „salaga“...

Tokia buvo mano parodinio gyvenimo pradžia.

Lieku amžinai dėkingas Laimei Lukošūnienei, Sandrai Kuliešienei ir kitoms bibliotekos darbuotojoms, įvedusioms mane į parodinį gyvenimą...

Jūratė Mykolaitytė – tapytoja: ... Niekad nebuvau ir nesu bibliotekų skaitytoja, tačiau Nacionalinė Martyno Mažvydo bib-

lioteka man labai svarbi, nes čia 1987 m. surengiau savo antrąją personalinę parodą, pakviesta p. Laimės Lukošūnienės, kuri pamatė mano darbus Valstybiniame jaunimo teatre (pirmojoje mano parodoje) ir pasiūlė. Tada surengti parodas nebuvo paprasta: reikėjo Kultūros ministerijos leidimo, net sukabinus paveikslus ateidavo atstovas ir „vizuodavo“; ateidavo ir darbų užpirkimo Dailės fondui komisija: keturis mano darbus nupirko – du iš jų liko bibliotekai. Mano parodą kabino Klaudas ir Griška, o – pasekmė, kad abu menininkai (Klaudijus Petrulis ir Algirdas Griškevičius) vėliau čia surengė savo darbų parodas. Gerbiamos Laimės dėka buvo išleistas parodos katalogas-lankstinukas – išsaugojau jį iki šiol. Aš parodžiau savo darbus tiek skaitytojams, tiek visiems, kurie ateidavo į biblioteką žiūrėti parodų. Tai buvo mano tolimesnio kelio pradžia.

Andrius Surgailis – fotografas: ... Biblioteką gerai atsimeinu iš savo studentiško laikų, 8 deš. pabaigos. Tuomet tai buvo turbūt vienintelė vieta Vilniuje, kur Dailės skyriuje buvo galima susipažinti su vakarietiškais leidiniais apie dailę bei naujausiais Vakarų dailės žurnalais. Šią literatūrą kaupė skyriaus vedėja Laimė Lukošūnienė, su didžiuliu susidomėjimu tada tą mums kitur neprieinamą literatūrą studijavome dailės skyriaus skaitykloje ir tai buvo „langas“ į „uždraustą“ Vakarų meną.

Bibliotekoje surengiau savo nespaltotų fotografijų ciklo „Šviesa“ parodą ir tai buvo vienas iš pirmųjų mano pasirodymų viešojo meno erdvėje.

Sovietiniu laikotarpiu Respublikinė biblioteka garsėjo kaip neoficiali, pusiau alternatyvi meno erdvė, kurioje rengtos jaunų, perspektyvių menininkų ir prie oficialios dailės linijos nepri-tampančių menininkų parodos. Jos turėjo rezonansą tarp dailės jaunimo, meninės publikos, tad noriai eksponavau savo fotografijas Respublikinėje bibliotekoje.

Ramutės Rachlevičiūtės - dailėtyrininkės APIBEN-DRINIMAS: ... Toks tikrai neįprastas ir specifinis parodų organizavimo darbas reikalavo pastangų iš abiejų pusių. Tuo pačiu LNB kolektyve augo, lavinosi, tobulėjo ir formavosi dailės par-

odų kuratoriai. Čia ypatingos pagarbos nusipelnė ilgametė Meno skyriaus vedėja Laimė Lukošūnienė ir vėliau prisijungusi, jos pagalbininkė, paskui ir ją pakeitusi Sandra Kuliešienė – Parodų rengimo grupės vadovė, sumani ir itin aktyvi, kūrybinga parodų organizatorė. Reikėjo pastovių pastangų ir sugebėjimų bendrauti su menininkais, pažinti jų siekius, mokėti atpažinti gero ir prasčiau meninio lygio kūrinius, gebėti padaryti tinkamą ekspoziciją, kad kūriniai vienas kitam padėtų parodoje ir skambėtų, o netrukdytų, išprašyti, o dažnai ir išreikalauti iš dailės kritikų ir žurnalistų anotacijų, paruošti etiketažą, parodos plakatai ir t.t. Be to, puiki – meno leidinių ir dailės kūrinių – parodų sąjunga ugdė LNB skaitytoją, žiūrovą ir kūrė menišką atmosferą pačioje bibliotekoje, žadėjo naujų ir netikėtų meninių potyrių.

Paprastai LNB III aukšto fojė stenduose, o ir pačioje Meno skaitykloje lentynose buvo eksponuojami nauji meno leidiniai, kuriuos su dideliu išmanymu komplektavo ir šiam darbui vadovavo Laimė Lukošūnienė. Ji turėjo puikią dalykinę ir topografinę atmintį, pati prieidavo prie lentynų ir dailininkui, dailėtyrininkui ištraukdavo čia pat pageidaujamą meno albumą, straipsnių rinkinį ar periodinį leidinį. Buvo rengiamos ir teminės parodos, skirtos iškilų pasaulio ir Lietuvos dailininkų jubiliejams, kur buvo eksponuojamos ne tik meno knygos, bet jas palydėdavo ir paaiškinamieji, komentuojantys tekstai parašyti dailia, vyresnės kartos dailininkams ir dailėtyrininkams gerai pažįstama Meno skyriaus vedėjos rašysena. Tos meno leidinių teminės parodos turėjo didžiulį pasisekimą, kad neužilgo Meno skyriaus vedėja Laimė Lukošūnienė buvo pradėta kviesti ne į bet kokią Valstybinio radijo ir televizijos komiteto rengiamą laidą, o į „Versmes“, kurių rengimui vadovavo garsioji žurnalistė Valentina Paukštelytė – rafinuoto skonio, išskirtinės elegancijos ir santūrumo, pagarbos menui ir menininkui žurnalistė. Taip, regis, meno leidinių parodos LNB bibliotekoje sudarė rimtą foną dailės parodoms, kurios buvo rengiamos LNB.

Knygos ir straipsniai

1961

1. Juozo Zikaro 80 metų amžiaus sukakčiai paminėti parodos katalogas / [sudarė L. Lukošūnienė ; įž. str. P. Galaunės]. – Kaunas : [Kauno valst. M.K. Čiurlionio vardo dailės muziejus], 1961. – 15 p., [4] iliustr. lap. : iliustr.
2. Stepas Žukas. 1904-1946 : [jubilineinis leidinys] / [sudarė ir str. „St. Žukas (1904-1946 m.)“ parašė L. Lukošūnienė. – Kaunas : [Kauno valst. M.K. Čiurlionio dailės muziejus], [1961]. – 1 lankstinys (10 p.) : iliustr., portr. + [2] p.

1975

3. M.K. Čiurlionis : Katalog der Literatúrausstellung zum 100. Geburtstag des litauischen Malers und Komponisten.[= Literatūros parodos katalogas, skirtas lietuvių dailininko ir kompozitoriaus gimimo 100-osioms metinėms]. Berlynas, 1975 m. rugs. 12-spalio 19 d. / [sudaryt.: Teofilė Būdienė, Laimė Lukošūnienė, Eglė Marčėnienė]. – [Vilnius] : Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka, [1975]. – 49, [2] p. : iliustr.
4. Didysis Tėvynės karas lietuvių tarybinėje dailėje : [parodų ciklas] / Laimė Lukošūnienė // Bibliotekų darbas. – 1975, Nr.3, p. 13-16.
5. Spalvų ir garsų pasauliai : (medžiaga jubilinei parodai) : [M.K. Čiurlionio gimimo 100-osioms metinėms] / Laimė Lukošūnienė // Bibliotekų darbas. – 1975, Nr.7, p. 10-15.
6. M.K. Čiurlionio 100-osioms gimimo metinėms : [parodos ir renginiai Respublikinėje bibliotekoje] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1975, Nr. 10, p. 14-15.
7. «Фантазия его была бесконечна...» : [renginiai Lietuvos bibliotekose, skirti M.K. Čiurlionio 100-osioms gimimo metinėms pažymėti] / Laimė Lukošūnienė, Eglė Marčėnienė. – Iliustr. // Библиотекаръ. – 1975, Nr. 9, p. 50-52.

1976

8. Jubilineinė paroda : [Respublikinėje bibliotekoje, skirta dailininko M. Dobužinskio gimimo 100-osioms metinėms] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1976, Nr.1, p. 24-25.
9. M.K. Čiurlionio minėjimai šalyje : [apie leid. : «М.К. Чюрленис: к 100-летию со дня рождения : методические рекомендации в помощь массовым библиотекам. Москва, 1975] / Laimė Lukošūnienė // Bibliotekų darbas. – 1976, Nr. 3, p. 33.

1977

10. Šešiasdešimt pergalingų metų : meno ir vaizdinės literatūros paroda / Laimė Lukošūnienė // Spalio keliu : metodinės rekomendacijos bibliotekoms pažymėti Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 60-metį. – Vilnius : Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka, 1977. – P. 27-44; Bibliotekų darbas. – 1977, Nr. 3, p. 12-15; Nr.4, p. 11-14; Nr. 5, p. 6-8.
11. Grafikas-poetas : [Stasio Krasausko kūrybos bibliogr. apžvalga] / Laimė Lukošūnienė // Bibliotekų darbas. – 1977, Nr. 5, p. 10-15.

1978

12. Knyga, skirta skaitymui: [knygos viešinimo galimybės] / Laimė Lukošūnienė // Bibliotekų darbas. – 1978, Nr.4. p. 1-2.
13. Bibliotekų architektūra: [bibliogr. atmena] / Laimė Lukošūnienė // Bibliotekų darbas. – 1978, Nr. 7, p. 34-36.
14. Įspūdžiai iš Armėnijos : [Respublikinės bibliotekos darbuotojų viešnagė Armėnijos valstybinėje respublikinėje Aleksandro Miasnikiano bibliotekoje] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1978, Nr. 12, p. 25-27.

1979

15. Mes gyventi einam : bibliografija literatūros parodai [skirtai Tarptautiniams vaikų metams] / Laimė Lukošūnienė // Bibliotekų darbas. – 1979, Nr. 4, p. 14-19.
16. Pagerbtas S. Krasausko atminimas : [paroda ir atsiminimų vakaras Respublikinėje bibliotekoje] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1979, Nr. 7, p. 17-18.

1980

17. „Ta ugninga didelė dvasia“: metodinės rekomendacijos ir literatūra parodai [V. Lenino gimimo 110-osioms metinėms] / Laimė Lukošūnienė // Bibliotekų darbas. – 1980, Nr. 2, p. 3-7.
18. Skiriama Leninui : [jubiliejinė paroda Respublikinėje bibliotekoje, skirta V. Lenino 110-osioms gimimo metinėms] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1980, Nr. 6, p. 6.

1981

19. Lietuvos TSR dailė, 1940-1970 : bibliografinė rodyklė / Laimė Lukošūnienė, Živilė Manelienė ; [spec. redaktorius A. Lukošūnas]. – Vilnius : Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka, 1981. – 505, [3] p.
20. Žmogus su knyga meno kūriniuose : [bibliografinė apžvalga] / Laimė Lukošūnienė // Bibliotekų darbas. – 1981, Nr. 3, p. 19-23.
21. Pablo Pikaso šimtmečiui : [skirta paroda Respublikinėje bibliotekoje] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1981, Nr. 12, p. 8.

1982

22. Laisvųjų respublikų sąjunga amžiams : (literatūra parodų ciklui „Tarybų Sąjungos tautų vaizduojamasis menas“) / Laimė Lukošūnienė // TSRS 60-mečiui : metodinės rekomendacijos ir bibliografija bibliotekoms. – Vilnius : [Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka], 1982. – P. 30-32.
23. Partijos žodžio tiesa : (spaudinių ir iliustracijų parodų ciklas) / Laimė Lukošūnienė // TSKP XXVI ir LKP XVIII suvažiavimų nutarimus – į gyvenimą : bibliografinė rodyklė ir metodikos rekomendacijos bibliotekoms. – Vilnius : Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka, 1982. – P. 46-62.
24. Žmogus ir knyga: [vaizduojamojo meno kūrinių apie knygą kolekcija Respublikinėje bibliotekoje; su nežinomo tapytojo reprodukcija] / Laimė Lukošūnienė // Mokslas ir gyvenimas. – 1982, Nr. 1, p. 16, 3-ias virš. p.
25. Spaudinių ir iliustracijų parodų ciklas „TSRS tautų menas“ : (metodiniai nurodymai ir literatūra) / Laimė Lukošūnienė // Medžiaga seminarams. – 1982, Nr.2, p. 28-29.
26. Mes – tarybiniai žmonės: meno literatūra parodoms / Laimė Lukošūnienė // Bibliotekų darbas. – 1982, Nr. 2, p. 12-15; Nr. 3, p. 7-8.
27. Žmogus su knyga: [apie nežinomo Niderlandų dailininko paveikslą „Madona su kūdikiu“] / Laimė Lukošūnienė // Mokslas ir gyvenimas. – 1982, Nr. 3, 4-as virš. p.
28. Žmogus ir knyga: [apie pranc. dail. O. Renuaro paveikslą; su reprodu.] / Laimė Lukošūnienė // Mokslas ir gyvenimas. – 1982, Nr. 4, 4-as virš. p.
29. Žmogus ir knyga: [apie P.P. Rubenso paveikslą „Keturi filosofai“; su reprodu.] / Laimė Lukošūnienė // Mokslas ir gyvenimas. – 1982, Nr. 8, 4-as virš. p.

25

1983

30. Meno literatūros leidyba Tarybų Lietuvoje (1940-1983) / Laimė Lukošūnienė // Lietuvos TSR bibliotekininkų ketvirtoji mokslinė konferencija : pranešimų tezės. Vilnius, 1983 m. gruod. 14-15 d. – Vilnius : Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka, 1983. – P. 183-184.
31. Džiuzepė Arčiboldis: [apie italų dailininką. Su reprodu.] / Laimė Lukošūnienė // Mokslas ir gyvenimas. – 1983, Nr. 1, p. 35, 3-4 virš. p.
32. Menas ir religija: [metodiniai nurodymai ir literatūra ateistiniams renginiams] / Laimė Lukošūnienė // Bibliotekų darbas. – 1983, Nr. 10, p. 20-23.
33. Su kuo mes siejame žodį „taika“ : [pasisakymai / užrašė] Barbora Znaidzilauškaitė. – Aut.: Laimė Lukošūnienė ir kt. // Tarybinė moteris. – 1983, Nr. 12, p. 11.

1984

34. Raimondo Savicko tapybos paroda : [Respublikinėje bibliotekoje] / Laimė Lukošūnienė. - Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1984, Nr. 1, p. 4.
35. Marija Sibila Merian (Maria Sibylla Merian), 1647-1717: [apie vok. daili-

ninkę, graverę ir knygų leidėją; su reprodukcijomis] / Laimė Lukošūnienė // Mokslas ir gyvenimas. – 1984, Nr. 5, 4-as virš. p.

36. Į nieką pasaulyje nepanašus: [dail. A. Modiljanio 100-osiomis gimimo metinėms; su reprodukcijomis] / Laimė Lukošūnienė // Mokslas ir gyvenimas. – 1984, Nr. 10, p. 12-13.

1985

37. Didžiosios Pergalės panorama : (Didysis Tėvynės karas vaizduojamojoje dailėje) / Laimė Lukošūnienė // Pergalei – 40 : metodikos rekomendacijos ir bibliografija bibliotekoms]. – Vilnius : Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka, 1985. – P. 61-76.

38. Rašto gimimas / Laimė Lukošūnienė // Mokslas ir gyvenimas. – 1985. – Nr. 1, p. 38.

39. Mažvydo skaitymai: [moksl. knygotyros seminaras Respublikinėje bibliotekoje, 1985 m. saus. 8 d.] / Laimė Lukošūnienė // Kultūros barai. – 1985, Nr. 3, p. 73-74

40. Valstybinėje respublikinėje bibliotekoje : „Poeto Antano Miškinio 80-mečiui...“ : [paroda] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1985, Nr. 3, p. 22.

41. Parodų rengimas ir eksponavimas / Laimė Lukošūnienė // Medžiaga seminarams. – 1985, Nr. 4, p. 45-51.

42. Atjaunėjusi senamiesčio biblioteka : [Vilniaus viešoji A. Mickevičiaus biblioteka] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1985, Nr. 5, p. 32-34.

43. Afroditė – Venera : [apie skulptūras „Afroditė arba Taurijos Venera“ ir „Milo Venera“] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – 1985, Nr. 9, p. 33.

44. Der litauische Graphiker Stasis Krasauskas als Buchillustrator [= Lietuvių grafikas Stasis Krasauskas kaip knygų iliustratorius : apybraiža; su 5 raiž. reprodukcijomis ir priedu apie aut.] / Laimė Lukošūnienė; vertė Fridhilda Krauzė. – Bibliogr. pried. str. gale // Marginalien, Berlin. – 1985. – H. 2(98), p. 65-79, 99.

45. Вильнюсская школа искусств (1797-1882) и книжная графика / Laimė Lukošūnienė // Книжное дело в Эстонии, Латвии и Литве в XIX веке : науч. конф. книговедов прибалт. Республик, Рига, 15-17 окт. 1985 г. : тезисы докладов. – Рига, 1985. – P. 65-66.

1986

46. Vaizduojamojo meno bibliografijos problemos ir perspektyvos respublikoje / Laimė Lukošūnienė // V Tarybų Lietuvos bibliografų mokslinė konferencija : pranešimų tezės : 1986 m. gruod. 3-4 d. – Vilnius : Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka, 1986. – P. 52.

47. Pasaulio mokslininkai meno kūriniuose / Laimė Lukošūnienė // Mokslas ir gyvenimas. – 1986. – Nr. 1, p. 35.
48. Kolektyvo darbai ir dienos: [atidaryta tapytojos Mildos Mildažytės-Kulikauskienės tapybos darbų ir akvarelės paroda] / Laimė Lukošūnienė. – Vinj. // Bibliotekų darbas. – 1986, Nr. 3, p. 10-11.
49. Plačiau suvokiant gyvenamą laiką : [respublikos bibliotekų renginiai, skirti TSKP XXVII suvažiavimui] / Laimė Lukošūnienė ir kt. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. 1986, Nr. 4, p. 3-4.
50. Valstybinėje respublikinėje bibliotekoje : [parengta tapytojo Broniaus Grušo kūrybos paroda] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1986, Nr. 6, p. 15.
51. Valstybinėje respublikinėje bibliotekoje : [atidaryta tautodailininko Vinco Vasiliausko tapybos, akvarelės ir grafikos darbų paroda] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1986, Nr. 7, p. 17.
52. XV-XVIII amžių Europos knyga Lietuvoje: [paroda LTSR knygų rūmuose] / Laimė Lukošūnienė // Kultūros barai. – 1986, Nr. 12, p. 65-66.
53. Amžininkai jį vadino Donatelu...: [italų skulptorius Donato di Niccolò di Betto Bardi, 1386-1466]. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – 1986 Nr. 12, p. 24-25.

27

1987

54. TSKP Centro Komiteto ir TSRS Ministrų Tarybos nutarimas „Dėl priemonių vaizduojamajam menui vystyti ir jo vaidmeniui didinti komunistiniame darbo žmonių auklėjime“ ir bibliotekininko darbo politika / Laimė Lukošūnienė // Medžiaga seminarams. – 1987, Nr. 2, p. 17-24.
55. Valstybinėje respublikinėje bibliotekoje : [dailininko Olevo Soanso grafikos paroda] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1987, Nr. 3, p. 15.
56. Žydrasis šiulaikinio meno patriarchas: [dailininkas Markas Šagalas] / Laimė Lukošūnienė. – Reprod. // Mokslas ir gyvenimas. – 1987, Nr. 10, p. 20-22.

1988

57. Lietuvos meno knygos = Kunstbücher aus Litauen : parodos katalogas [1988, Berlynas] / [sudarytoja Laimė Lukošūnienė]. – Vilnius : Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka, 1988. – 30, [2] p.
58. Meno knygos Berlyne : [Nacionalinės bibliotekos spaudinių paroda „Lietuvos meno knygos“ Vokiečių valstybinėje bibliotekoje] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1988, Nr. 7, p. 21.
59. Petro Klimo rankraščių likimas: [apie P. Klimo laišką J. Jurginiui dėl „Istorijos“ rankraščių; pasisakymai] / Laimė Lukošūnienė, Juozas Urbšys. – Faks. // Literatūra ir menas. – 1988, spal. 29, p. 5.
60. Alyvmedžio spalvų dainius : [dailininkas siurrealistas Salvadoras Dali]. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – 1988, Nr. 12, p. 28-29.

1989

61. Estetinio auklėjimo sistemos kūrimas respublikos bibliotekose : darbo praktika ir perspektyvos : [apie planuojamą organizuoti estetinio auklėjamojo darbo metodikos centrą Nacionalinės bibliotekos Meno ir muzikos skyrių bazėje] / Eglė Marčėnienė, Laimė Lukošūnienė // Lietuvos TSR valstybinės Martyno Mažvydo bibliotekos 70-čiui skirta mokslinė konferencija : pranešimų tezės. – Vilnius : Lietuvos TSR valstybinė Martyno Mažvydo biblioteka, 1989. – P. 23-25.

62. Du klausimai senbuviui : [Nacionalinės bibliotekos darbuotojų pasisakymai] / Laimė Lukošūnienė ir kt. // Bibliotekų darbas. – 1989, Nr. 2, p. 11-12.

1990

63. Pauliaus Galaunės šimtmečiui : [su Justino Vienožinskio pieštu portr.] / Laimė Lukošūnienė // Mokslas ir gyvenimas. – 1990, Nr. 1, p. 16.

64. Vilnius - metropolis Lituaniae : [Nacionalinėje bibliotekoje iškilmingai atidaryta tarptautinė ekslibrisų trienalė - konkursas „Vilnius – metropolis Lituaniae“] / Laimė Lukošūnienė. – Nuotr. // Bibliotekų darbas. – 1990, Nr. 1, p. 17.

65. Dailininkas Klodas Mone : [1840-1926] / Laimė Lukošūnienė. – Reprod. // Mokslas ir gyvenimas. – 1990, Nr. 2, p. 29.

66. Mūsų kultūros rūpintojėlis : [Nacionalinėje bibliotekoje Meno skyrius surengė Pauliaus Galaunės 100-mečiui skirtą spaudinių parodą bei prisiminimų popietę] / Laimė Lukošūnienė. – Nuotr. // Bibliotekų darbas. – 1990, Nr. 3, p. 5-6.

67. Kas pradžiugino, o kas apvylė: [apie Lietuvos kultūros kongresą : pasisakymai] / Laimė Lukošūnienė ir kt. // Bibliotekų darbas. – 1990, Nr. 7/8, p. 9-10.

68. Dailininkė Adelė Katelienė: [apie Toronto mieste gyvenančią skulptorę] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – 1990, Nr. 8, p. 12.

69. Mellery (1845-1921) : [belgų dailininkas Xavier Mellery] / Laimė Lukošūnienė. – Reprod. // Mokslas ir gyvenimas. – 1990, Nr. 9, p. 4 (virš.).

70. Klimas, Petras. Visų dienų apmąstymai : filosofijos pradmenys / [su Laimės Lukošūnienės prieraišu apie autorių]. – Portr., faks. // Mokslas ir gyvenimas. – 1990, Nr. 10, p. 11-12.

71. Kai kurių dienų prisiminimai : [atsiminimai apie istoriką, diplomatą Petrą Klimą] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Nemunas. – 1990, Nr. 10, p. 52-57; Nr. 11, p. 34-38.

72. Meno knygų paroda Suomijoje: [lietuviškos knygos Joensu miesto centrinėje bibliotekoje] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Bibliotekų darbas. – 1990, Nr. 11, p. 33-34.

1991

73. Václavo Koscíuškos kalendorius: minint dailininko gimimo 80-ąsias metines / Laimė Lukošíūnienė. – Reprod., portr. // Tarp knygy. – 1991, Nr. 1, p. 25-27
74. Žvirgždė : [rašytoja, kraštotyriminkė, visuomenės veikėja A. Ambraziejūtė-Steponaitienė, 1891-1980 m.] / Laimė Lukošíūnienė. – Portr. // Tarp knygy. – 1991, Nr. 5, p. 21-22.
75. Žakas Lipšicas : [skulptorius, 1891-1973] / Laimė Lukošíūnienė. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – 1991, Nr. 8, p. 16-17.
76. Minime Žako Lipšico šimtmetį / Laimė Lukošíūnienė. – Iliustr. // Tarp knygy. – 1991, Nr. 10, p. 24-25.

1992

77. Knygius iš Butrimonių su dožo kepure : [meno istorikas, knygy kolekcionierius Bernardas Berensonas, 1865-1959] / Laimė Lukošíūnienė. – Iliustr. // Tarp knygy. – 1992, Nr. 1, p. 25-27.
78. Parodos be pėdsakų : [meno leidinių kaupimas Lietuvos bibliotekose] / Laimė Lukošíūnienė // Gimtasis kraštas. – 1992, bal. 23-29, p. 5.
79. Helsinkis sveikina Vilnių : [Nacionalinėje bibliotekoje iškilmingai atidaryta žymaus suomių meninės fotografijos meistro, Helsinkio miesto fotografo Untos Siailios nuotraukų paroda „Mano Helsinkis“] / Laimė Lukošíūnienė. – Nuotr. // Tarp knygy. – 1992, Nr. 4, p. 34-35.

1993

80. Aleksandras Vozbinas : tapyba / [iž. str. Laimės Gabrielės Lukošíūnienės]. – [Vilnius : Galerija „Laiptai“, 1993]. – 1 sulankst. lap. : iliustr.
81. Jezus Kristus : [reprod. albumas] / leidinį parengė Laimė Gabrielė Lukošíūnienė. – Kaunas : Varpas, 1993. – 176, [12] p. : iliustr. – Tekstas lygiagr. liet., angl., vok.
82. „Grafika – solo smuikui, o tapyba – tai visas orkestras!“: A. Galdiko šimtmečiui : [spaudinių paroda Nacionalinėje bibliotekoje] / Laimė Lukošíūnienė. – Iliustr. // Lietuvos aidas. – 1993, spal. 20, p. 9.
83. Стремление души : [pokalbis su Nacionalinės bibliotekos Meno skyriaus vedėja L.G. Lukošíūniene apie parodą, skirtą dailininko Adomo Galdiko 100-osioms gimimo metinėms] / užrašė P. Stankevičienė. – Iliustr. // Эхо Литвы. – 1993, spal. 16, p. 3.

1994

84. Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Meno skyriaus spaudinių kolekcija / Laimė Lukošíūnienė. – Bibliogr. išnašose. – Santr. angl., rus. // Lietuvos bibliotekų fondų istorija XX amžiuje. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, 1994. – P. 65-70.

85. Spalvota kelionė po parodų sales : [apie dail. V.Kisarausko, A.Savicko, G.Kariniauskaitės, J.Stauskaitės, K.Šimo darbų parodas Vilniuje / Su V.Kisarausko, A.Savicko, L.Lukošiūnienės, A.Andriuškevičiaus, K.Miklaševičiūtės prier.]. – Iliustr. // Amžius. – 1994, kovo 12-18 (Nr. 10), p. 16-17.

1995

86. “Dvasia alsuoja kur nori” : minime M.Dobužinskio 120-ąsias gimimo metines / Laimė Lukošūnienė . – Portr. // Lietuvos aidas. – 1995, rugpj. 19, p. 21.

87. Vilnius, Savičiaus 11 : [apie steigiamą M.K.Čiurlionio muziejų] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Literatūra ir menas. – 1995, rugs. 23, p. 3.

1996

88. Aleksandras Vozbinas : tapyba / [įž. str. Laimės Gabrielės Lukošūnienės]. – [Vilnius : s.n., 1996]. – 1 sulankst. lap. : iliustr.

89. Dovana iš Londono : [Nacionalinės bibliotekos Meno skyriuje lankėsi žymi Didžiosios Britanijos menotyrininkė, mecenatė , labdaringos organizacijos The Westerly Trust narė ponija Margo Maxwell Macdonald, kuri vėliau atsiuntė meno leidinių siuntą] / Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Iliustr. // Tarp knygų.– 1996, Nr. 1, p. 14-17.

90. Atverstos baroko knygos; Nevienadienis projektas : [apie parodą “Baroko kelias Lietuvoje. Knygos - grafika - muzikalijos - XVI-XVII a. albumas”, Vilnius] / Agnė Žemaitytė ; [su J.Trilupaitienės bei L.Lukošiūnienės komentarais]. – Iliustr // Respublika. – 1996, rugpj. 8, 12.

1997

91. Jūris Čiurlionis. Žynių lazdos : parodos katalogas, Vilnius, 1997 gegužės 6-31 / [teksto autorė] Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Vilnius : Gironda, 1997. – 1 lap. sulankst. į [4] p. : iliustr.

92. Aleksandras Vozbinas : tapyba : [bukletas] / Laimė Lukošūnienė. – [Vilnius] : [Saris], [1997]. – 1 lankstinys (6 p.) : iliustr.

93. Nepalaužiama tautos dvasia : [apie JAV lietuvės J.Minkūnaitės projektą Vilniaus Lukiškių aikštės suplanavimui] / Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Portr. // Tarp knygų. – 1997, Nr. 7, p. 32-33.

94. Meno bibliotekų seminaras Maskvoje : [Rytų Europos ir Rusijos Federacijos meno bibliotekų seminaras] / Laimė Lukošūnienė // Tarp knygų. – 1997, Nr. 12, p. 35.

95. Knyga apie bažnyčią : [rec. kn.: Vilniaus Šv. Jono bažnyčia / V. Drėma. Vilnius : R. Paknio l-kla, 1997] / Laimė Lukošūnienė // Tarp knygų. – 1997, Nr. 12, p. 18-21.

1998

96. Goya ir moteris : [iš Nacionalinėje bibliotekoje saugomų graviūrų albumo išsigijimo istorijos] / Laimė Gabrielė Lukošūnienė // Krantai. – 1998, Nr. 1, p. 58-59.

97. Japoniškai lietuviški paveiksłai : [apie dailininkės D. Dokšaitės-Šimanskienės parodą „Lietuvos kelias. Sumi-e“ Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje] / Laimė Lukošūnienė // Tarp knygų. – 1998, Nr. 1, p. 30-31.

98. Danų architekto dovana : [Haroldo Hviido dovana – Danijoje leidžiamų architektūros žurnalų „Arkitekten maanedshaeft“, „Arkitektur DK“ ir „TEGL“ 1930-1995 m. rinkiniai Lietuvos nacionalinei bibliotekai] / Laimė Lukošūnienė // Tarp knygų. – 1998, Nr. 1, p. 30.

99. Pokalbis labai aktualia tema : [apie seminarą „Vadybos reikšmė įgyvendinant kultūros politiką“, Nida] / Laimė Lukošūnienė // Kultūros aktualijos. – 1998, Nr. 5, p. 17.

100. Chaimas Soutinas ir Vilnius : [prancūzų tapytojas] / Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Iliustr. // Atgimimas. – 1998, rugpj. 7, p. 1, 11.

101. Chaimo Soutino (1893-1943) dienos Vilniuje : [spaudinių paroda Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Tarp knygų. – 1998, Nr. 9, p. 33.

102. Europos kultūros keliuose : [vykdydama kultūros programą „Lietuvos vienuolynai“ Nacionalinė biblioteka surengė 2 parodas: „Senosios Lietuvos vienuolynų kultūra: spaudiniai ir rankraščiai“ ir prancūzų XIX a. litografijų parodą „Šventieji vienuoliai“] / Laimė Lukošūnienė // Tarp knygų. – 1998, Nr. 9, p. 32.

1999

103. Meno kūriniai bibliotekoje : [Nacionalinės bibliotekos Meno skyriaus organizuojamos meno kūrinių parodos] / Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Nuotr. // Tarp knygų. – 1999, Nr. 5, p. 7-9.

104. Tapyba ir istorija : [lenkų dailininkui J. Matejkai skirta paroda Nacionalinėje bibliotekoje] / Laimė Lukošūnienė // Tarp knygų. – 1999, Nr. 5, p. 37-38.

105. Galia ir pasitikėjimas : [tapytojo A. Savicko darbų paroda Šiuolaikinio meno centre, Vilnius] / Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Iliustr. // Dienovdis. – 1999, birž. 18-24 (Nr. 24), p. 8-9.

106. Pokalbis su Egle : [pokalbis su vitražiste, grafike, knygų iliustratore, dizainere, Nacionalinės bibliotekos dailininke Egle Valiūte / kalbėjosi] Laimė Lukošūnienė. – Portr. // Tarp knygų. – 1999, Nr. 7, p. 28-30.

2000

107. Rytų kultūros dvelksmas : [Nobelio premijos laureato, Indijos poeto, prozininko, filosofo, pedagogo, dailininko ir kompozitoriaus R. Tagorės tapybos ir grafikos darbų paroda Nacionalinėje bibliotekoje] / Laimė Gabrielė

- Lukošiūnienė. – Iliustr. // 7 meno dienos. – 2000, saus. 28, p. 7.
108. Lietuvos meno bibliotekos : [Nacionalinės bibliotekos Meno skyrius išplatino anketas bibliotekoms, dirbančioms su meno dokumentais] / Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2000, Nr. 2, p. 1-6.
109. Knygos menas Vilniaus knygų mugėje / Laimė Gabrielė Lukošūnienė // 7 meno dienos. – 2000, vas. 25, p. 6-7.
110. Knygų grožiui paskirtas gyvenimas : [apie knygos meno ir šrifto dailininką V. Bačėną] / Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2000, Nr. 3, p. 26-27.
111. Tykūsiai mokytojas : [Nacionalinėje bibliotekoje surengtos parodos, skirtos M.K. Čiurlionio 125-osioms gimimo metinėms] / Laimė Lukošūnienė. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2000, Nr. 10, p. 39-40.
112. Gatvės ir vardai : [rec. kn.: Vilniaus gatvės : istorija, vardynas, žemėlapiai / A.R. Čaplinskas. Vilnius : Charibdė, 2000] / Laimė Lukošūnienė // Dienovidis. – 2000, spal. 27 - lapkr. 9 (Nr. 26), p. 12.

2001

113. Pirmosios sovietmečio okupacijos (1940-1941) meno leidiniai / Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2001, Nr. 10, p. 17-20.
114. Laikmetis, aštrus kaip ašmenys : [pasisakymai diskusijoje “Menininkas istorinio lūžio metu”] / pokalbį parengė Aldona Žemaitytė. – Iliustr. – Aut.: Laimė Lukošūnienė ir kt. // Dienovidis. – 2001, Nr. 11, p. 40-47.
115. Ar okupuota tauta gali būti radikalai nonkonformistiška? : [pasisakymai diskusijoje “Menininkas istorinio lūžio metu” baigiantis parodai “Meno kryžkelės” KGB rūsiuose, Vilnius] / parengė Laima Kanopkienė. – Iliustr. – Aut.: Laimė Lukošūnienė ir kt. – Santr. angl., p. 96 // Kultūros barai. – 2001, Nr. 11, p. 24-28.
116. Juodosios Afrikos šviesa : [Nacionalinėje bibliotekoje atidaryta netradicinė paroda „Afrika, Afrika, Afrika“] / Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2001, Nr. 6, p. 33-34.

2005

117. Vytautas Bačėnas. Ekslibrisai : paroda, 2005 03 04 - 30 / [parengė Sandra Kuliešienė, Irena Kvieselaitienė]. – [Vilnius] : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, [2005]. – 23, [1] p. : iliustr. – Turinyje aut.: Vytautas Bačėnas, Laimė Gabrielė Lukošūnienė.
118. Svečiuose pas aktorę / Laimė Gabrielė Lukošūnienė // Babickaitė, Unė. Laiškai, amžininkų atsiminimai. – Vilnius : Aidai, 2005. – P. 430-434.

2008

119. Knyga ir jos autorė : [rec. kn.: Ekspresionizmo raitelė Mariana Veriovkina / Laima Laučkaitė. Vilnius : Kultūros, filosofijos ir meno

institutas, [2007 / Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Iliustr., nuotr. – Bibliogr.: 1 pavad. // Tarp knygų. – 2008, Nr. 4, p. 22-24.

2012

120. Mano gyvenimo mokytoja / Laimė Lukošūnienė // Sesers rūpestis : Valerijos Čiurlionytės-Karūžienės gyvenimo ir darbų eskizai. – Vilnius : Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2012. – P. 282-292: iliustr.

121. “Gyvenimo ratelį dalyvauti” : sveikindami pirmąjį atkurtosios Lietuvos Respublikos Prezidentą de facto, muzikologą, pianistą Vytautą Landsbergį 80-ies metų jubiliejaus proga “Literatūra ir menas” kalbina keletą profesoriaus bendražygių, prašydamas jų bendravimo ir bičiuliavimosi prisiminimų / Laimė Gabrielė Lukošūnienė ir kt. ; parengė Rita Nomicaitė. – Iliustr. // Literatūra ir menas. – 2012, Nr. 39 (spal. 26), p. 6-9.

2014

122. Mano Elena : [ilgametė Nacionalinės bibliotekos darbuotoja Elena Košinskienė] / Laimė Gabrielė Lukošūnienė. – Nuotr. // Tarp knygų. – 2014, Nr. 1, p. 15..

Rankraščiai

123. 1-2. Algimanto Lukošiuo rankraščių fondas. - 1959-1987
III : Korespondencija. - 1959-1987
112 : [Laimės Lukošūnienės laišakai Algimantui Lukošūnui] [Rankraštis] / Laimė Lukošūnienė. - Palanga - Vilnius, 1970.VII.5, s.a.. - 3 lap., 2 lšk., 1 vok. Saug. šifrai: F184-112
124. V : Kitų asmenų dokumentai. - 1910-1985
212 : Franciskas Goja (1746-1828). Macha ir kaukėti vyriškiai. 1777 m. Madridas [Rankraštis] / Laimė Lukošūnienė. - S.L., s.a.. - 2 lap. Saug. šifrai: F184-212

Apie L. G. Lukošūnienę

34

125. Lukošūnienė, Laimė Gabrielė // Knygotyra : enciklopedinis žodynas. – Vilnius : Alma-Littera, 1997. – P. 244.
126. Lukošūnienė, Laimė Gabrielė. Mano atminties knygos : [atsiminimai apie perskaitytas knygas, patirtus įspūdžius, apie skaitymo džiaugsmą]. – Nuotr., iliustr. – Turinys: „Murziuko dienoraštis“ ; Žurnalai ir „montekristas“ ; „Meškiukas Rudnosiukas“ ; Tetos Stasės draugių etažerės ; „Tūkstantis ir viena naktis“ ; Dvi kriaušės ; Mokyklos skaitiniai ; Mokausi kalbų ; Knygų magija // Tarp knygų. – 2016, Nr. 7/8, p. 25-29.
127. Lukošūnienė, Laimė Gabrielė. Nerūdijanti meilė Menui, Čiurlioniui, Gyvenimui : [pokalbis / užrašė] Lina Savranskytė. – Iliustr. // Respublika. – 1995, spal. 21, priedas „Brigita“, p. 6.
128. Korsakaitė, Ingrida. Laukta rodyklė : [rec. kn.: Lietuvos TSR dailė, 1940-1970 / Laimė Lukošūnienė, Živilė Manelienė. Vilnius, 1981] // Bibliotekų darbas. 1982, Nr. 3, p. 31.
129. Kuzmaitė, Violeta. Nacionalinės bibliotekos [įsigytų ir dailininkų dovanotų] meno kūrinų kolekcijos paroda : [prisiminimais iš parodų organizavimo istorijos pasidalijo Laimė Lukošūnienė ir kt.] / Violeta Kuzmaitė // Tarp knygų. – 2008, Nr. 12, p. 24-25.
130. Ruzgas, Albertas. Dailės trisdešimtmetis bibliografijoje : [rec. kn.: Lietuvos TSR dailė, 1940-1970 / Laimė Lukošūnienė, Živilė Manelienė. Vilnius, 1981] // Literatūra ir menas, 1981, gruod. 26, p. 13
131. Šepetytė, Danutė. Gražios moterys neišėina į pensiją : [buvusi Nacionalinės bibliotekos Meno skyriaus vedėja Laimė Gabrielė Lukošūnienė]. – Iliustr. // Respublika. – 2003, geg. 17, priedas „Brigita“, p. 4.
132. Znaidzilauskaitė, Barbara. Laimė / Barbara Znaidzilauskaitė. – Portr. // Vakarinės naujienos. – 1983, geg. 21, p. 2.
133. Znaidzilauskaitė, Barbara. Лайме : женский портрет / Барбара Знайдзилаускайте. - Nuotr. // Вечерние новости. – 1983, 21 мая, p. 2.

